

מראי מקומות - יומא

סא:

א. אשם מצורע וכו' הכא אין לו תקנה

פירש רש"י, משום שכתוב אשם אחד, ולא שתי אשמות. והקשו התוספות, שכיון שהקריב האשם שלא לשמו, ולא עלה לבעלים כלל לשם חובה, איך שייך לומר שזה נקרא 'אשם אחד', הרי אין לבעלים אשם כלל. ולכך פירשו כגירסת רבינו חננאל, שנשפך דמו. ובישוב פירוש רש"י, כתב הגבורת ארי (מלואים) שאף שלא עלתה לבעלים, מכל מקום אינו כאילו לא קרב כלל, כיון שטעון נסכים של אשם מצורע, מה שאין כן בשאר אשמות, שאין טעונים נסכים. וכיון שיש בו שם אשם מצורע לענין שטעון נסכים, שייך לומר בזה אשם אחד ולא שתי אשמות.

ובעיקר פירוש רש"י, תמהו הרש"ש ומרומי שדה, מדוע לא נדרוש כן גם לגבי לוג, שלוג אחד ולא שני לוגין, ומדוע אמרו שלרבי אליעזר ורבי שמעון ממקום שפסק מתחיל.

ב. והא אותו כתיב

פירש רש"י, 'והקריב אותו לאשם', אותו שהונף עם הלוג, ולא אחר, ואפילו לרבי מאיר אין לו תקנה. והקשה השיח יצחק, שהרי לרבי מאיר אשם זו הרי היא כאילו אינה, ואם כן יביא אשם אחר ויניפנו עם הלוג, והרי זה 'אותו', שהרי להלכה יכול לשנות הלוג לאשם אחר. ותירץ, שכיון שכבר נתן מדמו של הראשון על בהונות המצורע, אם כן לדעת כולם קובע אשם זה ללוג שלא לשנותו, עיין שם עוד מה שכתב בזה.

ג. נמצאת אתה אומר אשם מצורע שני כהנים

מקבלים את דמו אחד ביד ואחד בכלי

חקר המקדש דוד (י"ב, ו), בגדר דין קבלה ביד במתן הבהונות, האם יש לזה דין קבלה לכל דבר, וצריך להיות בצפון, ומהפך דוקא, או שאף מן הרצפה ובדרום כשר. ובחידושי הגרי"ז (מנחות ז: ד"ה בגמ' דתני) נקט שקבלה ביד קבלה ממש היא כלפי

זה שצריך להיות קבלה בבת אחת.

ובחידושי רבי אריה לייב (ב', י"ח) כתב, שחקירה זו תלויה בעיקר דין מתן בהונות, שאם יש עליה תורת עבודה כזריקה, יש לומר שגם קבלת הדם ביד למתן בהונות דין עבודת קבלה עליה, אבל אם דין מתן בהונות אינה עבודה מעבודת הקרבן אלא מעשה טהרת מצורע, ואף שטעונה כהונה אינה מעבודות הקרבן, אם כן גם עבודת הקבלה אינה עבודת קבלה כלל, ונפקא מינה האם פוסל בה מחשבה, יעויין שם באריכות.

ד. וחכמים אומרים אין מטמאין בגדים וכו' אלא האחרון

במקדש דוד (כ"ג, ג', ד"ה אמרי') כתב להסתפק בדעת חכמים, מהו דין האחרים, האם תעובר צורתן ויצאו לבית השריפה. לפי שיתכן שלא מועיל להם עיבור צורה, כיון שלא שייך בהם לינה, שהרי אין בהם שום מצוה, ואם כן יש לומר שדי להם בקבורה. עוד צידד, שכיון שאין עליהם שום מצוה, מותרים הם לגמרי בהנאה, כמו עצמות קדשים שפירשו קודם זריקה, שהזריקה מתירתם לעשות בהם קתא דסכינא.

ה. כמה שעירים משלח

בתוספות הרא"ש כתב לפרש את שאילת הגמרא בשני אופנים. א. לפי רבי אליעזר ורבי שמעון, אבל לחכמים הסוברים שאינו מטמא אלא האחרון, ודאי אינו משלח אלא האחרון. ב. אף לחכמים, שאף שאינו מטמא אלא האחרון, לפי שרק באחרון לא הורע, ונגמרה בו הכפרה. אבל בשעיר המשתלח לא הורעו, ועל כן יש להסתפק איזה מהן משלח. ומה שהשיב רבא 'וכי עדרו שורף', אף שאינו שייך אלא לרבי אליעזר ורבי שמעון שכולן נשרפין בבית הדשן, הכוונה שמזה מוכח שלרבי אליעזר ורבי שמעון הכל כפרה אחת, ומזה נשמע גם לחכמים שהכל כפרה אחת.